

GårdsbyBladet

NR 3/2016 En tidning till alla i Gårdsby – Sandsbro

Höstfärger

FARVÄL TILL SOMMAREN!

Nu är hösten snart här och färgerna ändras dag för dag. Luften har blivit underbart frisk och det doftar höst. Snart kan vi sjunga ”på lingonröda tuvor” för de små bären lyser så härligt röda. De blå då? – jodå blåbärsrisen har varit överfulla av bär. Jag kunde sitta på ett ställe och bara plocka o plocka. Men kantareller har jag inte sett, inte där jag brukar plocka, men förra veckan såg jag vackra röda flugsvampar. Visst är dom granna.

Vi får börja vänja oss vid höstmörkret. Kanske är det så att vi som bor på landet upplever årsväxlingarna kraftfullare än de som bor i stan. Vi har inte gatlampans sken utan får ta månen till hjälp istället.

Men hösten är en färgsprakande årstid som bjuder på mycket gott. Tänk alla äpplen som är mogna nu. Jättegott – både att äta direkt eller som paj med vaniljsås. Mums.

Sommaren då? Visst har det varit en fin sommar. Periodvis har i haft 30+ och vi har kunnat bada och grillat och njuta. En del säger att man ska ”svettas in sommaren och frysa in vintern” och det stämmer. Nu är det inte mer än 6-7 grader på morgonen men på eftermiddagen är det 20-22 grader och full sol så man kan sitta ute och fika i bara kortärmat.

På tal om bär – hallon – det var överfullt på kvistarna. Vi plockade och åt för fullt och frös in för vintern. Björnbären kom också många och mörklila. Tomaterna, de små, smakade så himla gott, söta och inte alls som de i affärerna.

Nu är det dags att ta upp rödbetorna och morötterna. Konstigt men de smakar helt annorlunda än de på Coop och ICA. Varför undrar jag. Har ni nån förklaring.

Nu är hösten i alla fall här och vardagen är uppe i varv för de flesta av oss. Vi får fortsätta att röra på oss – det är nyttigt. Kanske har du fått några idéer i somras som du kan förverkliga. Några nya goda maträtter till mörka höstkvällar att njuta av. Ett gott recept på matbröd. Det finns mycket vi kan förnya oss med. Vi kan kura skymning och sitta med en bra bok. Oj hur ska vi hinna med allt. Vi måste ta fram vinterkläder som vi ska byta på oss snart. I oktober är det Halloween och då brukar vi tända många lyktor både ute och inne och äta varm god gryta och en flaska gott vin.

Visst känns det vemodigt när bladen gulnar och flyttfågeln drar i plogformationer över himlavalvet. Men om vi tänker på att naturen har arbetat hårt hela året för att växa och grönska får vi unna den att vila och ta nya tag till april.

Ha det gott!

Ulla-Britt Schill

Innehåll Gårdsbybladet nr 3 2016

4 JANNE GOWENIUS JAKTMINNEN

6 SKOLORNA FÖRR

7 SNABBT BREDBAND

8 MATMÄSSA OCH MARKNAD
I GÅRDSBY

10 GÅRDSBY I BOKSKOGEN

11 KRÅKENÄS SÄTERI

12 EVENEMANGSKALENDERN

Annonsera i GårdsbyBladet?

Här är några viktiga punkter att tänka på.

- Gällande annonsformat är:
1/4 A4 – 185x65 mm
1/6 A4 – 130x65 mm
1/8 A4 – 92x65 mm
- bildformatet ska vara tiff, jpg eller pdf
- bildens upplösning ska vara 300 dpi (har bilden lägre upplösning kommer den bli otydlig i tryck)
- annonsen bör vara i färg

Annonsstopp för nästa nummer av Gårdsbybladet är **november 2016**. Annonser och eventuella tekniska frågor mailas till Ulla-Britt Schill: schill.ub@gmail.com. För prisuppgift kontakta Bertil Sandberg tfn 0470-612 55 eller 070-550 13 16.

NÄRPRODUCERAT NÖTKÖTT

Välkomna att beställa er nötköttslåda
av Ingrid och Lars

Telefon 070-833 08 76

Internet sevedstorpsgard.se

SANDBRO VVS AB

Utför alla VVS installationer. Värmepumpar, vedpannor, badrum, nybygge och renovering.

Hör av er till Mattias

Tel: 070-237 11 78, 0470-23 555

Mail: info@sandsbrovvs.se

Hemsida: sandsbrovvs.se

Här följer fortsättningen på Janne Gowenius jaktminnen

Några minnen av och med mina Jaktkamrater:

Älgjakten var ju årets jakt händelse. Vi jagade alltid endast de första 3 dagarna och måndagskvällen efter första dagens jakt bjöds på god middag med snaps till sillen för alla deltagare i Stora huset. Alla såg fram emot denna kväll, som vi får tacka våra fruar för vilka ställt upp med allt jobb. Här fick den som lyckats skjuta berätta liksom alla andra hade chans att berätta olika jakthistorier. Kvällen var högljudd och hade många skratt. All sprit under själva jakten var naturligtvis förbjuden.

Text: Janne Gowenius

Där fanns Raymond Mazetti, först vår fjärdingsman senare polis o försäkringsagent, han som hade skjutet två älgar vid olika tillfällen i "köket" vilken låg i södra ändan av gården. Han kom alltid med påståendet även om vi skulle jaga i norra ändan att vi ändå borde sätta en man i köket! Följden blev att han faktiskt fick sätta sig i köket, vilket fortsatte tills en gång vi hade glömt bort honom. Han började då jaga med ett annat jaktlag. Raymond är den som skjutit Gårdsbys största älg en mkt fin 10 taggare. Far var med på älgjakten genom att spåra av vägarna för nya slag. Han fick se slag och även se älgfamiljen med stor tjur varpå han körde rakt in drevområdet och tutade upprepat 3 signaler med sin ljusblåa Wolkswagen. Detta var signalen till att drevet var avslutat och samling till förutbestämd plats. Till min och Mickis stora förtret eftersom vi just fått kontakt med älg och fått igång dessa. Alla skyttar ställdes om på nya pass, bland annat var det 2 tyska jägare med. Tjuren kom fram till Raymond o stod på andra sidan mossen rakt framifrån och det började smälla. Raymond tömde hela magasinet 5 skott i bröstet. Tysken som redan hade lämnat passet för att min far kommit fram. Stående på en planka över bäcken fick han syn på en älgdjur på 300 meter och detta efter att 5 skott hörts. Geväret lades an och han sköt, älgen föll. Han hade skjutet av frambenet på den redan döda men stående älgen. Raymonds alla skott satt på en femöring, Tysken kunde inte fatta att han inte skjutet älgen för den föll ju för hans kula. Vi fick ett jättejobb att få iland tjuren. Vi hade 100 meter vajer och häst att dra, hornen tog emot och vi var tvungna att kapa huvudet. Raymond bar huvudet med stolthet, men han fick slita som ett djur. Synd att vi inte hade kamera för några bilder. Genomblöta och mycket trötta kom älgen hem klockan 21.30 för att flås.

Staffan Lindvall, som aldrig jagat älg hemma, kom hit och lyckades skjuta en älg 5 år i rad med sin lilla ärtbössa med 6,5. Kjell Sandström var en lugn kompis med mycket torr humor som gav många skratt. Anders Lundberg som efter skjutit 2 älgar kom till middagen lite senare men förberedde hemfärden genom att ställa bilen i rätt riktning på morgonen hittade han bilen parkerad under äppelträdet. Ja det fanns många olika jägare med men Kalle Sundahl var den som oftast dominerade.

Kalle Sundahl, som nästan var lika rund som lång, dessutom skelade han med ögonen och hade varit Svensk mästare i lerduveskytte. Han såg med ena ögat när duvan släpptes och

siktade med det andra och tryckte av. Han var med på alla jakter men jag kommer inte ihåg att han sköt annat än några harar däremot bommade han någon gång på älg men däremot somnade han ofta på passet. Han berättade alltid vitsen om taxen Kalina som när hon löpte hade blivit penslat med bensen. Men bensen måste tagit slut eftersom en annan hund sköt på! Denna historia berättades nästan varje gång eftersom Kalle frågade om vi hört historien om taxen Kalina?

Kalle ringde och vi ordnade jakt för honom. Ett år var älgjakten väldigt regnig och vi beslutade att ställa in jakten den tredje dagen. Kalle ville absolut ändå jaga så han ställdes ut på pass och Micki o jag var drevkarlar. Efter 2 timmar med starkt regn kolliderade vi båda utan att ha sett varandra komma. Vi hade faktiskt kunnat passera en älg på 5 meter utan att vi hade märkt något. Vi gick då till Kalle och hans första fråga var om vi sett någonting? Han stod i full mundering skjutfärdig med fruns stora regnhatt.

Ett annat år då första två dagarna hade varit resultatlösa, inte ett slag efter älg fann.ville Kalle ändå att vi skulle gå ut och det blev ytterligare fyra som kom. Klockan halv 2 samlades vi och alla ville gå hem. Min odugliga korsningshund PIA (schäfer – lappspets) märkte jag, drog i vind och gav sig av. Jag sade att det måste vara älg men alla skyttar gav sig hem. Hela jaktlaget var bjudna till Kalle på mat klockan 6 samma kväll. Micki gav sig i alla fall av på förpass och jag gav mig av efter hunden. Redan inom 20 minuter hade vi skjutit var sitt ungdjur. Vi hämtade djuren och flådde dom innan det var tid att åka till Kalle för maten. Naturligtvis gav vi oss iväg otvättade. Kalle hade ändå svårt att förstå att vi skjutit en älg var. Han kom ut dagen efter bara för att kontrollera. Kalle överdrev alltid och hans historier var alltid full av entusiasm, bland annat beskrev han hur haren han skjutit, kommit med maxfart och var en meter över marken när han sköt. En annan i jaktlaget hade sett hur haren satt sig på 25 meter, men så var Kalle.

Även om vi aldrig drack sprit under jakten så brukade onsdagskvällen, sista älgjaktssdagen, gå häftigt till med öppen eld och grillning av älg filéer. Jag kan berätta mycket om dessa kvällar, som regel var det alltid jag som mjölkade o Micki matade kor o kvigor både morgon o kväll under jakttagarna. Vi båda var ju alltid drevkarlar varför dessa dagar blev ganska

ansträngande. Micki föll ett år baklänges och han fick bäras hem. Inge blev kvar vid elden där vi hittade honom i samma position dagen efter. Min kusin Pe skulle gå hem till Snickartorpet och blev stående med ett ben på vardera sidan om elstängslet. Eftersom jag mjölkade kom jag sent till festen men de hade sparat filébitar till mig. Jag tuggade o tuggade varpå alla skrattade, dom hade grillat penisen åt mig. Inte undra på att den var seg!

Olovlig jakt

Jag tänkte hänga med på rådjursjakt mellan mjölkningarna och visste var de jagade. Stannade ovanför flathällarna, steg ut och hörde drevet. Jag gick ner till höger o ställde mig i spetsen på mossen. Drevet var en kort sväng mot mig sedan vände det och blev tyst. Jag började fundera på att gå hem istället och vila mig innan nästa mjölkning.

Nu kom en orrtupp och satte sig precis över mitt huvud vilket jag aldrig varit med om. Det gick en tanke i mitt huvud Pule, min brorson, hade då en period att stoppa upp djur och var riktig duktig. Drillingen åkte sakta upp till axeln, PANG och orrtuppen låg en halv meter framför mig. Nu bestämde jag mig att gå hem o vila mig. När jag kommer upp till bilen slängde jag in både drilling o orrtuppen i kofferten och när jag tittar upp kommer ett par och promenerar bara 25 meter bort.

Jag kör hem lägger orrtuppen i frysen och lägger mig på sängen och läser följande i Smålandsposten: En jägare i norrland hade skjutet en tjädertupp under olovlig tida på grannens mark och från bilen; han fick 2 månaders fängelse, samt konfiskerad bil liksom gevär! Jag hade ju bara skjutit under olovlig tid och somnade.

Min sista jakt

Vi hade alltid en trevlig gemenskap under jakten. När någon skjutit kopplades hunden och man samlades alltid innan man gick på ett nytt drev om man så önskade. Jakten förändrades i och med att tekniken kom som hjälpmedel. Det började med walkietakie, sedan kom mobil och numera även gps på hunden. Man talade hela tiden och meddelade varandra. Det pep o mumlades och ingen njöt av att sitta stilla o lyssna. Dessutom letar man efter hunden istället för att lära den komma tillbaka.

Jag tänkte ändå att det skulle vara roligt att vara med på harjakt igen, varför jag körde ut efter mjölkningen för att få kontakt med jägarna. Kommen till flathällarna ställde jag bilen och steg ut. Drevet var i full gång o jag ställde mig på

bron över bäcken. Drevet närmade sig och var på gång till vänster om mig och när jag vände mig om kom en hare och satte sig på 35 meter på en flathäll. Jag fick snabbt upp bössan o sköt. Haren hoppade upp o sprang bakspår. Märk, att jag var aldrig en duktig hagelskytt. Hunden närmade sig men kom aldrig fram utan hittade bakspåret och drevet gick på ny runda. Döm om min förvåning att en hare plötsligt satte sig på exakt samma plats där jag sköt förut. Bössan kom till axeln och pang, haren sprattlade till o var död.

Jag plockade upp den och gick till utgångsplatsen mitt på bron. Drevet gick uppe i backen på som jag trodde bakspår men närmade sig långsamt. Helt plötsligt hörde jag det plaska i bäcken samt konstiga jämmerliga läten. Jag bestämde mig att se efter vad detta var och 20 meter ifrån mig hittade jag en drunknad hare. Detta var den jag sköt på först då den var blodig på bröstet. Efter att jag plockat upp den återvände jag till bron men hunden hade då redan släppt och skogen var tyst. Där stod jag nu på bron med en torr hare i ena handen och en genomblöt i den andra!

Efter en timme och ingen jägare kom till mig vilket jag tyckte var mycket märkligt. Någon i gänget måste ju ha skjutit och alla visste inte att jag kommit med. Sedermera fick jag höra att efter skotten hade de helt enkelt gått längre bort och släppt en annan hund.

Med detta ansåg jag att jakten hade totalt tappat tjusningen och jag ville inte delta längre.

UTFLYKT TILL KULTURSTIGEN I LESSEBO

Söndagen den 16 oktober kl 13.00

Samling vid Mac Donalds, Norremark för samäkning.

Vi kommer att gå en trevlig kulturstig på några kilometer.

Här har folk odlat och bott sedan järnåldern, länets största område med odlingsrösen. Vi får se rester av kolmilor, kolakojor, torpgrunder, m.m.

Här bodde de kolare, som arbetade på järnbruket i Lessebo i sina små torp.

Ta med fika och sittunderlag. Ha en trevlig vandring.

Kontaktperson: Christer Lindqvist 070-356 51 88

KLOCKANS EL & HANTVERK

Er lokala elinstallatör
samt konsthantverk

Ring oss gärna på tfn

070-174 76 44

073-142 02 67

Ante och Marita Midenius

Skolorna i Gårdsby socken, förr och nu.

I Sverige infördes allmän folkskola genom en stadga 1842. I början undervisades barnen på olika gårdar av kantorn i församlingen eller andra personer som kunde läsa, skriva och räkna.

Omkring förra sekelskiftet började man bygga skolhus där undervisningen bedrevs. Folkskolan organiserades som en på två stationer flyttande folkskola med en examinerad folkskollärare, dels i Hultäng och dels vid kyrkan. Skolorna i Gårdsby socken var i början på 1900-talet fem: Hultäng, Häljaryd, Gårdsby, Stobjy samt Notteryd.

Hultäng skola: Skolhuset uppfördes 1911-13 och ersatte då en mindre skola på samma tomt. Den gamla skolan plockades ned och byggdes upp i Häljaryd 1913. Samma år friköptes tomten från Kråkenäs Säter. I småskolan (1 och 2 klass) undervisade Elsa Johnsson, Svea Pettersson och Ingrid Davidsson och i 3 - 6 klass undervisade legendariska Gunvor Olsson (de sista 30 åren)

Från och läsåret 1947 - 48 infördes sjuårig folkskola i Gårdsby skoldistrikt och denna centraliserades till Hultängs skola. 1961 upphörde verksamheten vid skolan och 1962 såldes skolhuset till sjökaptan Olle-Verner Olofsson Hultäng.

Häljaryd Skola: Det gamla skolhuset i Hultäng revs och sattes upp i Häljaryd. Det togs i bruk sommaren 1913. Häljaryds skolområde omfattade rotarna Tveta, Häljaryd, Kyrkeryd, Björnamo och Almshult. Våren 1939 lades skolan i Häljaryd ned och barnen flyttades över till Hultäng. 1952 fick Studiecirkeln Whit Ljung överta skolhuset. Cirkeln hade sitt länebibliotek där. Whit Ljung hade sedan varannan söndag dans och underhållning.

Hultängs skola.

Häljaryds skola.

*Välkommen till Villa Vik &
Toftastrand i vår och sommar!*

Konferens
Bröllop & fest
Grillkvällar

Dagens lunchbuffé
À la carte
Sommarteater

Hotell
Café
Bageri

Vid Toftasjöns strandkant njuter du av en rykande kopp kaffe med nybakat, frukost eller en ljuvlig måltid tillagad av råvaror från det småländska skafferiet.

I vår utökar vi med 12 nya hotellrum med egna uteplatser

Lenhovdavägen 72 0470-652 90 www.villavik.se

Behöver Du grävhjälpen?

Skogsvägar • Dikesrensning
Markberedning • Övrig grävning

BJÖRNAMO ENTREPRENAD

David Andersson

Björnamo Storegård 5 • 355 92 Växjö

Mobil 073-776 47 24

Snabbt bredband i Gårdsby-området

Fiberföreningarna rustar sig för framtiden för att kunna erbjuda intresserade snabbt bredband via fiber. I Gårdsby-området finns flera aktiva fiberföreningar som hämtar sin trafik från Wexnet, som nu fungerar stabilt.

En fiberutbyggnad är på gång i Tveta-/Kyrkeryd-området m.fl (veff.se) och Gårdsby Fibernät har uppgraderat stamfiber.

Med fiber kan man få snabbt bredband till sitt hushåll, oftast 100-300 Mbit/s (megabit per sekund). De hastigheterna klarar mycket, t.ex barnens surfande och streamande av musik och film, TV, telefon m m. Hastigheter upp till 1000 Mbit/s (1 gigabit/s) kan fås, men kostar mer (se länk 1).

Vart vänder man sig

En förteckning över fiberföreningar i Gårdsby socken finns på www.gardsby.se under Bredbandsfiber, IT (2). Men Norrgårda och Gasslanda vänder sig direkt till Wexnet.

Fler sidor med information om fiberanslutning finns under samma meny.

Intresserade av fiber inom Gårdsby Fibernät kan maila: gardsbyfibernet@gardsby.se (3).

Förstärkt gårdsbynät

Gårdsby Fibernät har varit i drift sedan 2009 och ca 70% av husen är anslutna till fiber inom verksamhetsområdet. Många gick med från början, men ett antal hus har tillkommit efterhand, bl.a vid nybyggen. Utbyggnader sker successivt.

Gårdsby Fibernät har fått förstärka sitt stamnät så att nya anslutningar kunde erbjudas från 2015. Det gör att föreningen kan ta emot nya medlemmar i Tofta, Gårdsby, Yasjövägen, Kråkenäs, Kråkenäsryd och Hultäng.

Länkar

1. www.wexnet.net/services
2. www.gardsby.se/readarticle.php?article_id=4
3. www.gardsby.se/fiber

Visste du att...

√ Vuxna katter aldrig jamar till varandra. De jamar bara för att kommunicera med människor

√ Katter kan göra över 100 olika ljud medan hundar bara kan göra 10.

√ Det finns över 500 miljoner huskatter i världen

√ Katter inte kan känna smaken av sött

√ Man tror att en svart katt ger lycka i Japan

Matmässa på Tångshult i Gårdsby och Barnens Dag på Hoppet

Lördagen den 3 september var det Matmässa på Tångshult i Gårdsby och Barnens Dag på Hoppet.

Det var full rulle hela dagen och det som var häftigast för barnen var nog att åka stor traktor och sitta på halmbalar i lövad skrinda. Färden gick mellan Tångshult och Hoppet. Det skramlade rejält och vägen var smal på vissa ställen så ögonen var stora som tallrikar. Men allt gick bra och oj så kul.

Barnen kunde också åka i liten vagn där en liten liten häst drog. Det sötaste var nog alpäckorna som stod i en hage. Så jättesöta och nyfikna.

Marknad i Gårdsby

Marknaden på Tångshult i Gårdsby hade femårsjubileum och var som vanligt välbesökt. Närmare 1500 personer vistades under lördagen den 3 september på Tångshult i Gårdsby. Marknaden arrangerades av Gårdsby ägg, Family Food och Hembygdsföreningen. Marknadsdagen innehöll många olika aktiviteter för barn och vuxna.

Text: Christer Jonasson

Barnens program var tipspromenad, hönsloppet ca 300 m löpning där alla fick pris för att ha deltagit i loppet. Aktiviteterna för barnen fortsatte med traktor-resa till Hoppet där det fanns många begivenheter, ridning, trollkarl och fiskdamm m.m.

För de vuxna fanns det tipspromenad, försäljning av många goda varor. Grönsaker från Fröberg i Urshult, fisk från Åsnen - fiskaren, godis Kronobergskonfektyr, glass från Truddilutt, och koalyckan, ost och mejeri från Emå och Fröset, Steens Charkprodukter och även ägg som var närproducerade.

En annan stor attraktion var Hamburgare och korv som serverades i Stora tältet av Stensåkra tillsammans med goda kakor och bröd från Stella i Pilås.

Marknaden startade kl 10.00 och höll på till kl. 15.00. I år togs en parkeringsavgift på 20 kronor som gick till Barn-Cancerfonden, det kom in 2 700,-.

Ett stort tack till alla som ställde upp så att marknaden blev så lyckad. Många ser redan fram emot nästa marknad.

Gårdsby i Bokskogen

Man tänker kanske inte på det men Växjö är en av den svenska litteraturens mest bördiga platser. Här har nobelpristagare, samhällsdanare och storartade författare levt och verkat, och visst målar de i sina gärningar och konstnärskap i någon mån också vyer över Gårdsby. Yasjöns Hasse Nilsson tar oss med på en litterär vandring genom vår hembygd.

Text: Hasse Nilsson

Raden av författare som på olika sätt har koppling till vår närhet är ett imponerande pärlband av storheter. Vi vet till exempel att Carl von Linné tog vägen genom Gårdsby när han den 15 maj 1741 begav sig ut på sin öländska resa. Han reste i statens tjänst och syftet var att söka fyndigheter som kunde lappa hål i den krigströtta och sönderfallande stormaktens alltmer trasiga ekonomi. Han måste då ha ridit längs Dackevägen, som var 16- och 1700-talens pulsåder genom Småland. Än i dag ser vi resterna av denna väg i den branta backen som ringlar upp mot Gårdsby mellan Smedjan och Yasjön. När Linné så småningom kom fram till Norra Åreda rastade han i morgonsolen och tjusades av traktens skönhet: ”Så kommo vi tidigt om morgonen till Åreda by, där vi mötte de första bokarne som strax begynt slå ut sina blad”.

Större betydelse skulle annan av våra allra största författare få för Gårdsby. När Esaias Tegnér 1824 utnämndes till biskop i Växjö stift blev han också förlänad herdeskapet i Gårdsby prebendepastorat. Då ska gudarna veta att det inte dög med en gammal medeltida kyrka. Istället togs beslut om att uppföra en praktfull Tegnérlada en bit från den gamla kyrkan. Så skedde och när Tegnér själv slog kräklan i porten och förklarade Herrens tempel öppnat kan man tänka sig att Gårdsbyborna fick en både svavelosande och salvelsefull predikan till livs. Som talare var Tegnér en av den svenska litteraturens allra största. Året innan hade han vid svenska akademiens 150-årsdag hållit sitt berömda hyllningstal ”Sång den 5 april 1836” som räknas till en av de ädlaste rubinerna i den svenska litteraturen. Det stod dock inte länge på förrän den gode herden försvann in i sinnessjukdom och nattetid red vrålande i sporrsträck genom Växjös gator med ”galningens blick” – så går det dessvärre för en del av oss.

En annan av de odödlige med anknytning till våra trakter är Viktor Rydberg, som blivit en del av vår nationalkulturella identitet genom sin dikt om Tomten. Om det var snön som lyste vit på gran och fur vid herrgården i Berg som inspirerade honom kan vi inte veta, men han vistades i alla fall där i unga år som informator. Landskapet gjorde ett så starkt intryck på honom att han senare skulle skapa ett eget Virdaland av Gårdsbyskogarna där den ”den mörka barrskogen sträckte sig vida åt alla håll”. Här lät han handlingen i medeltidsromanen Singoalla utspela sig. Det är ursprungligen en ren pastisch på Shakespeares Romeo och Julia om den djupt tragiska kärlekshistorien mellan riddaren Erland Månesköld och zigenarflickan Singoalla – så tragisk att han senare skrev om berättelsen med en happy end istället. Slutet av den korta romanen utspelar sig vid en märklig klippformation vid Lädja som fascinerat Rydberg sedan ungdomen. Singoallas grotta är numera en av Växjö

kommuns stora sevärdheter. Om Växjö tyckte den store författaren dock inte; så här skrev han om sina år på Katedralskolan: ”Tyvärr tillbragte jag där två år, och de är de enda åren av min livstid som jag ser tillbaka på med verkligt obehag”.

Det går naturligtvis inte att nämna Berg utan att komma in på det författarskap som kanske mer än något annat danat och präglat vår tids Sverige. Med sina romaner Norrtullsligan och Pennskaflet skulle Elin Wägner bana väg för kvinnans frigörelse, rösträtten och ett modernare Sverige. Senare gjorde hon också betydande insatser för freden, för social rättvisa och miljön. I början av 1930-talet bosatte Elin Wägner sig på Lilla Björka, den ”skrivarstuga” utmed landsvägen i Berg hon låtit rita några år tidigare sedan hon tilldelats De Nios Stora Pris. Lilla Björka blev Elin Wagners sista bostad i livet och hon gick ur tiden 1949. Någon hembygdsskildrare var dock aldrig Elin Wägner, även om hennes belackare stundom kallade henne så. Hennes syften var högre än att sprida glans över Gårdsbys ängar – hennes livsgärning byggde en ny tid.

Slutligen kan vi inte undgå att berätta om Gårdsbys kanske mest betydande litterära gestalt. Elefanten Sonja, som en natt fick nog av cirkusen på Spetsamossen och helt sonika smög iväg till Evedal och i skydd av mörkret simmade över Helgasjön och flyttade in hos Gunilla i Sjötorp. Sonja skulle senare utföra hjältedåd genom att sätta sig på en hotfull mördare och tvingas fly till Bali med en väska full av pengar. Historien är naturligtvis alldeles sann och är en av de bärande berättelserna i Jonas Jonassons fantastiska pikareskroman om Hundraåringen som klev ut genom fönstret och försvann.

Säkerligen kan man hitta fler författare som inspirerats av Gårdsby, av våra väldiga skogar, av Gasslandas vyer och av de vildvittror, grådvärgar och skogsrån som alldeles bestämt bor runtomkring oss fast bruset från väg 23 får dem att huka sig bakom stenarna och krypa allt längre och osedda in i bokskogen.

Kråkenäs säteri

En solig sensommareftermiddag i september samlades ett 50-tal intresserade på Kråkenäs säteri där vi togs emot av Gunilla och Bengt Samuelsson. Bengt berättade att Kråkenäs historia är dokumenterad tillbaka till 1400-talet. Under den långa historien möter man frälsenamn som Båt, Stråle, Piper och Rappe.

Text: Ulf Nilsson

1843 förvärvades egendomen av juveleraren Gustaf Möllenberg. Denne var utomäktenskaplig son till en piga men arbetade upp sig till framgångsrik mästare i Stockholm och hans alster var kända i hela Europa.

Det var G Möllenberg som 1846 lät uppföra nuvarande mangårdsbyggnad, ritad av kände Växjöarkitekten Theodor Anckarsvärd. Boytan uppgår till 600 kvadratmeter, varav ca 300 används till bostad idag.

Olika slags ättlingar/släktingar till G Möllenberg ägde sen Kråkenäs till början av 1900-t då det ett kort tag ägdes av Böksholms bruk och jordbruket arrenderades ut. 1911 började Gustaf Johansson/Johannesson (Bengt Samuelssons morfar) arrendera Kråkenäs och 1919 köpte han den avstyckade gården som då omfattade 78 hektar varav 35 åker.

Efter Gustafs död 1938 blev först sterbhuset ägare och senare de 4 barnen. Gården brukades då av sönerna Lennart och Sven Gustafsson. Dottern Inez son Bengt Samuelsson med hustru Gunilla tog över Kråkenäs 1978 och började 1993 med mjölkkor. Man hade ett 40-tal kor fram till 2007. Idag omfattar gården totalt 170 hektar varav 45 är jordbruksmark med ca 45 dikor och kalvar (köttdjur).

Den ena flygelbyggnaden (f.d. mejeri) uthyrs som privatbostad. Den andra, f.d. spannmålmagasin, har under senare tid byggts om till pub, samt 8 bäddar som hyrs ut till turister.

Dessutom hyr man ut en lägenhet i själva herrgården. Sönerna Fredrik och Tobias, som bor i närheten, står i tur att ta över.

Vi fick även se lite av lagårdar och omgivningar. Det mycket trevliga och uppskattade besöket avslutades med kaffe i puben, Tack Bengt och Gunilla!

För mig personligen var besöket extra intressant då min farfar, Georg Nilsson, var kusk på Kråkenäs säteri 1908-10. Det var under den tiden han träffade Ida Magnusdotter, min farmor, som då tjänade piga på Hultängs gård.

Georg och Idas ättlingar i andra, tredje och fjärde led bor nu i Tveta (Ängastugan), Källehult, och Gasslanda (sommartid).

EVENEMANGSKALENDER GÅRDSBY 2016

Datum	Tid	Plats	Aktivitet	Arrangör
Fre 9 dec	19.00-23.00	Smedjan i Gårdsby	Vi kommer eventuellt att ha en JULPUB med glögg och pepparkakor Öl, Vin, Bullens korv, snacks	(S)

Vi har inga evenemang förrän våren 2017 och då återkommer vi.

Grävning och anläggning av grunder, avlopp, skogsvägar, diken, planer, dammar, stensättningar mm. Nedtagning av träd med ersättning för virkesvärdet och bortkörning av ris. Manuell huggning, skotning mm.

Gå in på olofssonentreprenad.se för mer info.

Maskinpark:

- Bandgrävare med scanlaser höjd- och fallsystem,
- Grävlastare
- Traktor med dumpervagn
- Traktor med skogsvagn

Olofsson
ENTREPRENAD

Tel 073-526 37 97

